

HISTORIA DE ESPAÑA

OPCIÓN A

ORIENTACIÓNS: Os seguintes documentos permiten elaborar unha composición sobre a situación que se viviu en España logo da guerra civil. Nela debes abordar as seguintes cuestións: a instauración dun réxime político ditatorial, comezada xa durante a contenda bélica; a penuria económica dos longos anos de posguerra e a adopción dunha política autárquica; a amizade coas potencias fascistas e o posterior illamento internacional. Lembra que non se trata de responder a preguntas illadas, senón de realizar unha composición coherente e argumentada, e que na avaliación se terán en conta os coñecementos, a utilización dos documentos e a corrección da expresión escrita.

Doc.1.-Discurso de Francisco Franco (18 de xullo de 1938), en conmemoración do Alzamiento Nacional:

“Correspóndenos a paladinaxe dunha fe, unha civilización e unha cultura gravemente ameazadas polos principios roxo-comunistas (...).

Á irresponsabilidade política dos partidos liberais, sucede a unidade da nosa Cruzada, orgánicamente constituída; a un Estado neutro e sen ideais, substitúeo o misional e totalitario, que orienta ao pobo sinalándolle o camiño (...).

Hai que soldar ao pobo, dividido polos partidos; hai que unir medio século de separacións; hai que borrar os prexuízos da loita de clases (...); hai que elevar os principios do *Movimiento*”.

Doc.2.-“Fundamentos e directrices dun Plano de saneamento da nosa economía, harmónico coa nosa reconstrución nacional” (1939), por Francisco Franco:

“Imponse á nosa política comercial no exterior:

1º.Suprimir importacións que non sexan indispensables.

2º.Reducir aquelas que poidan ter un substitutivo ou permitan esta redución.

3º.Implantación de novas industrias e regos que nos faciliten os produtos que hoxe importamos.

4º.Intensificar as nosas exportacións, mesmo primándoas”.

Doc.4.-Entrevista entre Franco e Hitler en Hendaia (1940):

Doc.3.-Cartilla de racionamento, 1952:

Doc.5.-En decembro de 1946, a Asemblea Xeral da ONU condena o réxime de Franco:

“A) Pola súa orixe, natureza, estrutura e comportamento xeral, o réxime de Franco é un réxime fascista, organizado e implantado en grande parte mercede á axuda da Alemaña nazi e da Italia fascista de Mussolini.

B) Durante a longa loita das Nacións Unidas contra Hitler e Mussolini, Franco prestou unha axuda moi considerable ás potencias inimigas, malia as continuas protestas dos aliados (...).

A Asemblea Xeral (...), recomenda que se prohiba ao Goberno de Franco pertencer aos organismos internacionais creados polas Nacións Unidas ou relacionados con elas (...).

Así mesmo, a Asemblea recomenda que todos os Estados membros das Nacións Unidas retiren inmediatamente os embaixadores e ministros plenipotenciarios que teñen acreditados en Madrid”.

HISTORIA DE ESPAÑA

OPCIÓN B

Os documentos que seguen teñen como asunto central a reiterada intromisión do Exército na vida política. Na túa redacción debes abordar as seguintes cuestións: as formas que adopta o intervencionismo militar; as consecuencias do mesmo (cambio de goberno, ditadura, guerra); a variedade e evolución das posturas políticas promocionadas dende o Exército. Lembra que non se trata de responder a preguntas illadas, senón de realizar unha composición coherente e argumentada, e que na avaliación se terán en conta os coñecementos, a utilización dos documentos e a corrección da expresión escrita.

Doc.1.-Manifiesto que dirixe á Nación Española Juan Díaz Porlier o 21 de setembro de 1815:

“O noso obxecto é o de España enteira: unha monarquía sometida a leis xustas e sabias, e constituída dunha maneira que sexa garantía, o mesmo das prerrogativas do trono que dos dereitos da nación. Pedimos a convocatoria de Cortes nomeadas polo pobo, e que estas teñan liberdade de facer na Constitución proclamada polas Cortes extraordinarias, os cambios que esixe a nosa situación (...). Firmes na nosa resolución, non deixaremos as armas (se nos vemos na obriga de recorrer a elas) antes de obter o que pedimos”.

Doc.2.-Así interpreta un comentarista da época a presenza militar na política (*El pensamiento de la nación, 1846*):

“As queixas contra a preponderancia militar datan xa de moito tempo; hai longos anos que as fraccións liberais se acusan unhas ás outras polos estados de sitio; e unha provincia en estado de sitio é unha provincia entregada ao poder militar. O que en 1834 e 1835 dicían os progresistas contra os moderados, dixeron os moderados contra os progresistas en 1836 e 1837; ata 1840 tocoulles a quenda aos progresistas repetir os mesmos cargos, que logo reproduciron os moderados ata 1843; desde o pronunciamento de xuño do mesmo ano, quéixanse outra vez os progresistas. Se algún día os moderados sucumben, é probable que os progresistas lles ofrecerán abundantes motivos para a terceira edición de idénticas reclamacións. O nome das persoas e dos homes non significa nada: o feito é o mesmo.

Desde a morte de Fernando VII a preponderancia estivo no poder militar (...); as cortes e os ministerios non puideron facer nada contra a forza das armas”.

Doc.3.-O historiador Raymond Carr analiza a influencia militar na política da Restauración:

“Ata a Restauración da monarquía en 1874, o instrumento efectivo de protesta e cambio políticos foi o Exército, que parecera perder este papel como consecuencia da “desmilitarización” da política realizada por Cánovas. Ata 1923, agás o levantamento republicano de Villacampa, ningún xeneral iniciou un pronunciamento.

Esta aparencia civil da vida política da Restauración é enganosa: os xenerais deixaban a política aos civís só a condición de que estes non tocan o Exército e de que eles mesmos seguiran a ser figuras influíntes na vida política. O tenente xeneral Martínez Campos (...) era consultado en tódalas crises políticas importantes, e a España conservadora dirixírase ao xeneral Polavieja para que a salvara en 1898-99 (...). O ministro da Guerra foi sempre un xeneral, e o orzamento militar unha “reserva sacrosanta” ante a cal os políticos civís experimentaban inhibición total”.

Doc.4.-Declaración ante a prensa de Primo de Rivera, 16 de setembro de 1923:

“Eu non son un ditador. Ninguén pode, con xustiza, aplicarme esta denominación. Son un home a quen os seus camaradas de armas, acaso erroneamente, honraron coa difícil misión de dirixir a reconstrución da Patria”.

Doc.5.-Pouco despois do inicio da guerra civil, na chamada zona nacional comezou a instaurarse un réxime que concentraba todos os poderes na persoa dun militar:

“Decreto 138/1936, de 29 de Setembro (...):

Organizada con perfecta normalidade a vida civil nas provincias rescatadas, e establecido o enlace entre as varias fronteiras dos Exércitos que loitan pola salvación da Patria, á vez que pola causa da civilización, imponse xa un réxime orgánico e eficiente, que responda axeitadamente á nova realidade española e prepare, coa máxima autoridade, o seu porvir (...).

Artigo 1.º En cumprimento do acordo adoptado pola *Junta de Defensa Nacional*, noméase Xefe de Goberno do Estado Español ao Excmo. Sr. Xeneral de División don Francisco Franco Bahamonde, quen asumirá todos os poderes do novo Estado”.